

Kronika obce Tržek, rok 2023

Leden roku 2023 nebyl obvyklým klidným rozjezdovým měsícem nového roku jako to bývá. Ve dvou kolech proběhly totiž volby prezidenta republiky. Po dvou volebních obdobích končil ve funkci Miloš Zeman, a o křeslo se nakonec ve druhém kole 27. a 28. ledna utkali politický matador a podnikatel Andrej Babiš a bývalý náčelník generální štábu armády ČR a předseda vojenského výboru NATO Petr Pavel. Emoce i očekávání změny byly veliké, celostátně se druhého kola volby účastnilo 70,28% občanů, u nás dokonce 73%. A tak jako většina společnosti, tak i většina tržeckých občanů volila prezidentem Petra Pavla. Celostátně Petr Pavel získal 58,32 % a Andrej Babiš 41,67%, u nás 61,5% občanů volilo Petra Pavla a 38,5% Andreje Babiše.

A už pouze pro naši obec speciální a výjimečnou událostí tohoto roku bylo udělení vlastního znaku a vlajky, usnesením Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR a jejího podvýboru pro heraldiku. Stalo se tak 13. října letošního roku, ale počátek tohoto procesu se datuje do začátku roku 2022, kdy obec oslovila heraldika Mgr. Jana Tejkala s objednávkou vytvoření výsostných znaků obce. V ČR je celkem 6254 obcí a oficiální symbol, tedy vlajku nebo znak, má naprostá většina z nich – 5612. Vzhledem k tomu, že historie naší obce je dlouhodobá a bohatá, byla jistě škoda, že ji symbolicky neprezentujeme na znaku a vlajce. V březnu letošního roku pak heraldik představil na besedě konané na Obecním úřadě 12 návrhů vzniklých ročními úpravami a vzájemnou diskusí. V červnu pak zastupitelé vybrali variantu č. 12, pro niž se vyjádřilo nejvíce občanů.

Výsledné výsostné znaky velmi zdařile reflektují historické i přírodní podmínky, které naši obec utvářely. V kupecké osadě na obchodní stezce založil litomyšlský biskup Albert ze Šternberka (připomíná ho osmihrotá hvězda) tvrz a Kartuziánský klášter (ten je zde zastoupen mariánskou symbolikou šestihrotých hvězd). Znak je rozdělen vodorovným zvlněným břevnem, značícím proudící vodu, nebo vodu obecně, a její význam nese i modrá barva. Skutečností je, že Tržek je obec na vodě mezi řekami a rybníky. Od vody je už jen krůček k mlynářství, okolo kterého se obec rozvíjela v Tržku, i v Lukách po většinu své existence, proto se tato řemeslná tradice prezentuje ve znaku mlýnským kolem. Zelená barva, barva luk a lesa, odráží naše krásné bezprostřední okolí. Poslední symbol, který zbývá zmínit, je bílá lilie, kterou můžeme přiřadit také ke kartuziánskému řádu jako symbol čistoty a panny Marie, nebo ho vnímat současnějším pohledem jako zástupce květin, která i dnes roste divoce v Nedošinském háji.

Věříme, že na historii naší obce v současnosti zdařile navazujeme a rozvíjíme ji jako dobré místo k životu nás všech lidí i přírody kolem nás.

Letos jsme:

-dokončili vybudování přístřešku pro hasičský automobil u objektu čp 54

-dobudovali a zkolaudovali nové zázemí pro SDH Tržek v tomtéž objektu, financování bylo zajištěno dotací z Programu obnovy venkova 2023+

-zrekonstruovali jsme zpevněné plochy před tímto objektem a zbudovali nový chodník odtud k objektu č.p. 21, tedy Obecnímu úřadu. Práce provedla firma Adispro z Lubné, za cenu 162 tis Kč za chodník a 215 tis za plochy a terasu před hasičským zázemím

-dále byly na jaře v přilehlém prostoru pokáceny 3 smrky a 2 tuje a na stejném pozemku bylo na podzim vysazeno 8 sloupových habrů, dřevin pro tuto lokalitu vhodnějších

-zároveň jsme opatřili novou střechou budovu staré Hasičské zbrojnice, náklady dosáhly 179 tis Kč

-zakoupili jsme nový výkonný traktor Seco k údržbě veřejných prostor, jeho cena činila 238 tis Kč

-přes Mlýnský potok nahradila firma Kentr starou lávku vedoucí ke studánce a haltýřům, cena realizace činila 129 tis Kč

-v souvislosti se stavbou dálnice bylo vydáno stavební povolení pro úsek bezprostředně se nás týkající: Povolení „D35 Džbánov - Litomyšl“ úseku dálnice a sjezdu na Litomyšl v katastru Tržek u Litomyšle

-znovuotevřeli obecní knihovnu, nyní je možné si knihy půjčit dvakrát v týdnu

Po odstěhování předchozí knihovnice, paní Bartošové, která se zároveň starala o kapličku v obci, převzali starost o ní Květa Očenášková a Jaroslav Očenášek, a věnují údržbě i zkrášlení prostranství velkou péčí

Jako novinka vstoupila letos do historie obce pro účel písemných záznamů vedle Kroniky i Pamětní kniha.

Nechali jsme se na návrh spoluobčanů inspirovat praxí v některých obcích zaznamenávat do Pamětní knihy detailněji události spojené s životními jubilei a výročími. První výročí, které jsme zapsali, je Zlatá svatba manželů Boženy a Milana Malichových, kterou oslavili 11. listopadu.

V Kronice samotné letos zaznamenáváme následující akce, které se konaly již tradičně v obvyklých měsících:

-společné akce v obci letos začaly 11. února dětským Karnevalem v prostorách obecního domu. Dalšími akcemi pro děti byla v dubnu Cesta za pohádkou, na kterou děti získaly vstupenku po splnění úkolů. Členky Divadla DI z Vysokého Mýta paní Moniky Munsterové nám tentokrát zahrály pohádku Plaváček.

-Dětský den v neděli 4. června na hřišti u staré hasičské zbrojnice pomohli připravit členové SDH Tržek a na několika stanovištích děti plnily různé úkoly, za jejichž splnění potom získaly drobné odměny. Nechyběly tradiční špekáčky a nanuky pro všechny.

-setkání pro spoluobčany dříve narozené jsme pořádali 18. dubna v prostorách obecního domu. Bylo to vydařené setkání, obohacené pěknou přednáškou a přestavením knihy Duhový poklad z Loučné jejím autorem panem Jiřím Junkem, ředitelem Regionálního muzea ve Vysokém Mýtě. Oním pokladem jsou míněni pstruzi, kdysi hojně se vyskytující po celém toku, které sem jezdíval lovit i prezident Masaryk a později třeba Jan Werich.

-akce Vítání léta, která se už stala tradiční a oblíbenou, se konala v den Svatojánské noci 24. června. Pro děti byl připraven zábavný program, a pro dospělé zejména dobré občerstvení, připravené manželi Zavřelovými z Dolního Újezda. Na čepu byla v Tržku oblíbená „Polička“.

-sousedské posvícenské posezení jsme pořádali 26. srpna. Začalo již tradičně mši v kapličky Panny Marie ve 14 hodin, a po té pokračovalo od 15 hodin již podruhé na hřišti U dráhy. Opět byla pro všechny připravena ochutnávka koláčků od paní Nováčkové z Dolního Újezda. Zakoupit si bylo možno dobroty z grilu a další občerstvení od cateringu pana Koháka z pivovaru Veselka. Dobrou náladu dospělých podpořila hudba kapely Ježkovy voči ze sousedního Nedošína a náladu dětí skákací hrad.

-letošní obecní výlet 23. září směřoval do Moravského krasu, se zastávkou a prohlídkou pivovaru Černá hora

-4. listopadu prošel obcí už tradiční dětský Lampionový průvod. Děti si nejprve vlastnoručně vyrobily v obecním klubu lampion v dílničce připravené opět Miroslavou Škraňkovou. Po průvodu se vrátily na párky v rohlíku, popcorn a pohádku.

-adventní sousedské setkání proběhlo letos 1. prosince, jako vždy s vánočním punčem a svařeným vínem. Zahrát nám přijela kapela The Cousins.

-po celý rok pokračovala práce s mladými hasičskými nadějemi. Když počasí dovolilo, scházeli se od jara u hasičské zbrojnice. Proběhlo 8 setkání, kterých se účastnilo okolo deseti dětí. Pod vedením Ivana Čačka, rodičů a příbuzných - též ve většině členů hasičského sboru - si děti postupně osahávají to, co je bude možná v budoucnu u hasičské jednotky čekat. Schůzky jsou zároveň i možností více se navzájem poznat, sblížit se, zasportovat, zahrát si různé hry a aktivně trávit volný čas.

Z říše ptáků, v jejichž chráněném koridoru se nacházíme, uvádíme, že vlaštovky letos přiletěly z teplých krajín 7. dubna a odlétaly postupně v posledním týdnu v srpnu. Na své dříve obvyklé hnízdiště, sloup u cesty k Nedošínskému háji nad rybníkem Abrahámem, se po mnoha letech vrátili čápi a vyvedli zde 3 potomky. Sloup byl několik předchozích let zřejmě velkým větrem nakloněn. Na jaře jej sousedé bydlící v okolních domech srovnali a to byl patrně důvod, proč se místo opět čápům zalíbilo.

Jaké počasí nás provázelo tímto rokem? Prvních 14 dní bylo teplotně nadnormálních, teploty dosahovaly až 15 C. Po té se ochladilo, a užívali jsme si příjemné zimní počasí se sněhem a mírnými mrazíky i celodenními, až do začátku března. I nastupující jaro si dávalo načas, což však umožňovalo přírodě se hezky pomalu probudit a nastartovat. Květen byl ve druhé půli převážně slunečný, ale noci stále velmi chladné. Nastalo teplé léto a pak abnormálně teplý podzim, tudíž bylo velice překvapivé, když první sníh napadl už 25. listopadu, kdy většina stromů ještě ani neshodila listí. Celý týden do adventu zůstal bílý a mrazivý, jakož i první adventní týden. Pak se postupně oteplovalo, a celkově prosinec skončil teplotně nadnormální, s vánočními bez sněhu, a zařadil se na 11. místo z 249 prosinců měřených od roku 1775.

Do obce se letos jeden občan přistěhoval a pět se odstěhovalo, celkově se tedy počet snížil na 154 občanů. Nikdo se nenarodil ani nezemřel.

Rok 2023 jsme opět uzavřeli vánočním a novoročním přáním se vzpomínkovým motivem, letos Válcového mlýna rodiny Zamastilových, který stojí u rybníka Abrahamu.